

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN

İstanbul Milletvekili

CHP Grup Başkanvekili

Karabük Üniversitesi'ndeki yabancı öğrenci nüfusunun günlerce gündem olmasının ardından 14 Mayıs'ta Yükseköğretim Kurulu (YÖK) başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, yabancı öğrenci sayısını artırmayı hedeflediklerini söyledi. Hakkıyla kazanan kendi imkanları ile gelen öğrencilerin Türkiye'de okuyabileceğini ifade eden Özvar, Türkiye'de 350 bin uluslararası öğrenci olduğunu ve yüzde 95'inden fazlasının kendi imkanlarıyla okuduğunu iddia etti. Türkiye bursunu alan öğrenci sayısının ise toplam uluslararası öğrencilerin yüzde 3-4'ünü geçmediğini öne sürdü. YÖK, 2000'li yılların başından bu yana düzenli olarak artan öğrenci sayısına ilişkin verileri sunarken söz konusu öğrencilerin akademik, sosyal ve yaşam bağlamlarına ilişkin veriler sunmamaktadır. Yabancı öğrencilerin üniversitelerimize kabulüne dair standartlar, YÖK tarafından 2018 yılında yayımlanan Yurtdışından Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslar çerçevesinde neredeyse tamamen üniversitelerin inisiyatifine bırakılmıştır. Bu konuda Esaslar¹ dışında hiç bir mevzuat bulunmamaktadır. Ayrıca 2019'da üniversitelerdeki program kontenjanlarının en fazla yüzde 50'sine kadar yurt dışından öğrenci kabul edilmesine ilişkin sınırlama kaldırılmıştır. ÖSYM tarafından gerçekleştirilen Yabancı Öğrenci Sınavı (YÖS), 2011'de alınan kararla ÖSYM tarafından değil üniversitelerin kendi bünyesinde YÖK kontrolüyle hazırlanmaya başlamıştır.

Kamuoyunda çokça tartışılan Karabük Üniversitesi'nde yaşanan olaylar yabancı öğrencilerin ülkemize kabulüne ilişkin standartların, belli illerde görülen yığılmanın ve yaşam koşullarının sorgulanması gerekliliğini gözler önüne sermiştir. 26 Mart 2023 tarihinde erkek ve ırkçı şiddete maruz kalan Gabonlu öğrenci Dina'nın (Jeannah Danys Dinabongho Ibouanga) şüpheli ölümünün ardından başlatılan soruşturmada Karabük'te "siyah kız öğrencileri taciz eden çeteler ve onların taşra zengini müşterileri" oldukları, öğrencilerin üniversite kaydının usulsüz yaptırıldığı ve bu yolla gelir sağlandığı iddiaları gündeme gelmiş; Afrikalı öğrencilerin kentte maruz bırakıldıkları yaşam koşullarının insanlık onurunu zedeleyici nitelikte olduğu ortaya çıkmıştı. Eski rektör Refik Polat bir üniversitenin nasıl ticarethaneye dönüştürüldüğünü şöyle anlatmıştı: "Üniversite olarak para nasıl kazanılır öğrendim. Devletin bana verdiği yatırım bütçesine yakın para kazanıyorum. Uluslararası öğrenciler, formasyon, yaz okulu, gayrimenkul kiralarımдан kazanıyorum. Sadece yaz okulundan 4 milyon para kazandım."

Karabük Üniversitesi'nde eğitime gelen yabancı uyruklu öğrenci sayısındaki hızlı yükselişin bir benzeri de Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde görülmektedir. Bolu'daki yabancı

¹ https://www.yok.gov.tr/Documents/Ogrenci/yurtdisi-yatay-gecis-kayit-kontenjanlari/2018_Yurtdisindan_Ogrenci_Kabulune_Iliskin_Esaslar.pdf

öğrenci sayısının üç yılda 15 katına çıktığına dikkat çeken sivil toplum örgütleri Karabük örneğinin kentte tekrar edeceğinden duydukları endişeleri tarafımıza bildirmişlerdir.

Üniversitenin açıkladığı bilgilere göre kentte 102 farklı ülkeden 3 bin 234 yabancı öğrenci yaşamaktadır. 2019 yılında 506, 2020 yılında 924, 2021 yılında 1633, 2022 yılında 2111 öğrenci bulunuyor. 2020 yılında Prof. Dr. İbrahim Kürtül, üniversitenin Uluslararası Öğrenci Koordinatörü olmuş ve o yıldan sonra yabancı öğrenci sayısı yukarıda görüldüğü gibi artarak devam etmiştir. Kürtül'ün bir önceki görev yeri ise Karabük Üniversitesi'dir. Karabük Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) Müdürü olan Kürtül, Karabük Üniversitesi'nde rektör olduktan sonra mal varlığı müthiş bir hızla artan Refik Polat'ın da yardımcısıdır. Kürtül'den önce Bolu'ya gelen isimler de dikkat çekicidir. Karabük Üniversitesi TÖMER Müdürü Yardımcısı Doç. Dr. Mustafa Kundakçı ve TÖMER Müdür Yardımcısı Öğretim Görevlisi Yılmaz Bacaklı. Kundakçı, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde TÖMER Müdürü, Bacaklı da müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Basına yansıyan haberlerde Karabük'te uygulanan sistemin bu sefer de Bolu'da tekrarlanacağı, Kundakçı ve Bacaklı'nın TÖMER'de kendi "kabilelerini" oluşturdukları iddiaları yer almaktadır. İddialara göre TÖMER'e alınacak öğretmenler için ilan açılmıyor, göreve gelecek öğretmenlere sınav ve mülakat uygulanmıyor. Öğretmenler, müdür ve müdür yardımcısı aracılığıyla üniversite bünyesinde göreve başlıyor. TÖMER'de kaç öğretmen çalıştığı bilinmiyor. YÖS sınavlarında başarısız olan yabancı öğrenciler, puanlarına ekleme yapılarak istedikleri bölüme yerleştiriliyor. Daha da kritik olanı oturma izni almak isteyen yabancılar TÖMER'de öğrenci gibi gösterilerek rahatlıkla oturma izin alabiliyorlar.²

Bu bağlamda;

1. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde (BAİBÜ) eğitim gören yabancı öğrenci alımlarına ilişkin yukarıdaki iddiaların soruşturulması için YÖK'ün başlattığı bir çalışma var mıdır?
2. BAİBÜ'nde yabancı öğrenci alımına hangi yıl başlanmıştır?
3. BAİBÜ'de yabancı öğrenci alımı hangi mekanizmalarla ve hangi kriterlerin karşılanması koşuluyla gerçekleştirilmektedir?
4. Kabul edilen öğrencilerin tamamı Lise mezunu mudur? Lise son sınıf öğrencileri de kabul edilmiş midir?
5. Farklı üniversitelere ait Sayıştay raporlarında da yer aldığı üzere BAİBÜ'de de yabancı öğrenci sınavı şirketler aracılığıyla yapılan protokollerle mi gerçekleştirilmektedir?
6. Eğer protokoller imzalanmışsa bu şirketler hangi şirketlerdir? Protokollerin içerikleri (öğrencilerin ödemiş olduğu sınav ücretleri, şirketlere ödenen sınav gerçekleştirme ücretleri) nelerdir?
7. Yabancı öğrencilerden alınan eğitim-öğretim ücretlerinden şirketlere bir ödeme yapılmakta mıdır? Elde edilen gelirler Üniversite'nin hangi kalemlerine harcanmıştır?
8. BAİBÜ'de bugüne kadar ücretsiz öğrenci kabulü yapılmış mıdır?
9. Öğrenim ücreti BAİBÜ tarafından karşılanan yabancı öğrenci var mıdır? Var ise bu sayı kaçtır?
10. Yabancı öğrencilerin yurt ve diğer barınma olanaklarından yararlanma koşulları yerli öğrencilerle aynı mıdır?
11. Yabancı öğrencilerin Türkiye'ye gelişlerinde sağlık kontrolleri (daha önce geçirmiş oldukları bulaşıcı hastalıklar, aşı vs.) yapılmakta mıdır?

² <https://gamzedag.com/yabanci-ogrenci-sorunu-bolu-yeni-karabuk-olabilir/>